

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Психолого-педагогічний факультет
Кафедра практичної психології

КАТАЛОГ ЕЛЕКТИВНИХ ДИСЦИПЛІН

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

КАФЕДРИ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
(для освітньо-професійної програми
053 Психологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Каталог елективних дисциплін професійної підготовки кафедри практичної психології (для освітньо-професійної програми за спеціальністю 053 Психологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти): інформ. видання / уклад. Стуліка О.Б., Тищенко Л.В. Маріуполь, МДУ, 2021 – 27 с.

В інформаційному виданні подано анотований перелік елективних дисциплін, які пропонуються викладачами кафедри практичної психології для включення в освітньо-професійну підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Призначено для здобувачів вищої освіти з метою формування індивідуальної траєкторії навчання шляхом вивчення елективних дисциплін.

Розробники програм вибіркових дисциплін:

О.Б. Стуліка, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології, в.о. завідувача кафедри практичної психології;

О.В. Попович, доктор філософських наук, професор кафедри практичної психології;

Л.А. Варава, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології;

Л.В. Тищенко, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології;

І.О. Ткач, старший викладач кафедри практичної психології;

В.М. Харитинюк, старший викладач кафедри практичної психології;

О.І. Ревякіна, асистент кафедри практичної психології;

Рекомендовано кафедрою практичної психології (протокол № 1 від 31 серпня 2021 року).

Затверджено Вченою радою психолого-педагогічного факультету (протокол № 2 від 20.10.2021 року)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Опис вибірових навчальних дисциплін професійної підготовки .	5

Пояснювальна записка

ДО УВАГИ КОРИСТУВАЧІВ КАТАЛОГУ

Каталог елективних дисциплін для здобувачів першого (бакалаврського) ступеня за спеціальністю 053 «Психологія» (денна та заочна форми навчання), розроблений викладачами кафедри практичної психології відповідно до вимог Освітньо-професійної програми «Практична психологія»:

- ✓ є *систематизованим переліком* елективних дисциплін професійної підготовки, які кафедра пропонує для освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія освіта на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти;
- ✓ є свідченням спроможності кафедри практичної психології МДУ оперативно задовольнити освітні потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною освітньо-професійною програмою;
- ✓ змістовні модулі дисциплін, форми навчання, методи активізації пізнавальної активності студентів під час проведення аудиторних занять і організації СРС спрямовані на формування професійних компетентностей, в т.ч. соціальних навичок, у здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні

Каталог складено з урахуванням діючої освітньо-професійної програми підготовки фахівців за спеціальністю 053 Психологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Опис вибірових навчальних дисциплін

Дисципліни професійної підготовки

Назва навчальної дисципліни	ОПІ, для якої пропонується	Семестр вивчення	Кафедра, що пропонує вивчення НД	Наявність навчально-методичного забезпечення (РПНД, навчальний посібник тощо)	Опис НД
Феномен несвідомого, свідомості та самосвідомості	Практична психологія	2	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> надання знань та вмінь які розкриють специфіку взаємодії свідомості, самосвідомості та несвідомого, допоможуть в практичній діяльності психолога розуміти діяння, вчинки, дійсні потреби та інтереси, бажання та прагнення, індивідуально-психологічних особливостей особистості. <i>Завдання курсу:</i> ознайомлення студентів-психологів з основними поняттями, принципами, та положеннями психології несвідомого; розглянути психоаналіз як метод психологічної допомоги невротичних розладнань особистості; надання відомостей щодо різних наукових шкіл та напрямлень визначення категорії несвідомого; ознайомлення студентів з розвитком свідомості особистості в онтогенезі; вивчення закономірностей розвитку самопізнання особистості; розуміння ролі самооцінки в структурі самосвідомості особистості. <i>Змістові модулі:</i> 1. Вступ до психології несвідомого. 2. Методологічні проблеми психології самосвідомості. 3. Закономірності розвитку самопізнання особистості. <i>Результати навчання:</i> Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх

					розв'язання. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. Ефективно використовувати навички рефлексії та саморегуляції в різних професійних та життєвих обставинах <i>Компетентності:</i> Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. Здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси
Сучасні теорії глибинної психології	Практична психологія	2	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> ознайомити студентів з основними напрямками розвитку глибинної психології, дати базові поняття по цим напрямкам та допомогти орієнтуватися у новітніх теоріях вчених-психологів та психотерапевтів; навчити використовувати деякі психотерапевтичні прийоми у своїй практичній діяльності. <i>Завдання курсу:</i> ознайомити з основами глибинної психології (класичного психоаналізу, неофрейдизму, аналітичної психології та ін.); дати уявлення про основні напрями наукової діяльності найвизначніших представників глибинної психології; познайомити з методами аналізу та дослідження глибинних сил особистості; сформувати навички використання деяких психотерапевтичних прийомів, розроблених представниками глибинної психології; сформувати у студентів професійну спрямованість, потребу у систематичному самовихованні й самовдосконаленні. <i>Змістові модулі:</i> 1. Основи глибинної психології 2. Розвиток психоаналізу у 30-50рр. 3. Модифікація глибинної психології у другій половині ХХ ст. <i>Результати навчання:</i> Аналізувати та пояснювати психічні

					явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. Ефективно використовувати навички рефлексії та саморегуляції в різних професійних та життєвих обставинах. <i>Компетентності:</i> Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. Здатність опанувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси
Психологічна робота з особами в складних життєвих обставинах	Практична психологія	3	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> надати знання про психологічні особливості роботи з людьми в СЖО та сформувати практичні навички у здобувачів вищої освіти для роботи з вразливими категоріями населення, а саме: набуття практичних навичок надання психологічної підтримки, першої психологічної допомоги та кризової інтервенції, здійснення психологічного супроводу людей / груп людей, які опинилися у складних життєвих обставинах. <i>Завдання курсу:</i> формувати спеціальні знань та навичок з оволодіння методологічними, теоретичними і конкретно-методичними принципами роботи психолога з категоріями населення, які опинилися в СЖО; дати уявлення про сучасні напрями розвитку кризової та соціальної психології; вчити використовувати практичні методи психосоціального супроводу та кризової допомоги на різних етапах супроводу; ознайомити з практичними методами психодіагностичної та психокорекційної, просвітницької роботи у роботі з вразливими категоріями. <i>Змістові модулі:</i> 1. Теоретико-методологічні засади надання психологічної допомоги людям в складних життєвих обставинах

					2. Особливості «я-образу» особистості в складних життєвих обставинах 3. Особливості психологічної роботи: специфіка різних груп <i>Результати навчання:</i> обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій психологічного дослідження та технології психологічної допомоги; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога <i>Компетентності:</i> здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до надання психологічної допомоги особистості, що опинилася в складних життєвих обставинах та в ситуації невизначеності; здатність опанувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси
Соціально-психологічна підтримка різних верств населення	Практична психологія	8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> формування у студентів теоретичних та практичних методів роботи з урахуванням складності різних соціальних та маргінальних категорій населення, освоєння теоретичних положень науки о психіці людини з особливими потребами. <i>Завдання курсу:</i> ознайомитись з особливостями соціально-психологічної роботи з різними верствами населення; отримати загальні уявлення про причини виникнення та особливості маргінальних груп населення; навчитись основним методам індивідуальної та групової роботи з різними верствами населення з урахуванням їхньої специфіки;

					розглянути медичні, соціально-психологічні правові аспекти життя різних верств населення. <i>Змістові модулі:</i> 1. Соціально-психологічні характеристики різних верств населення. 2. Особливості роботи психолога з різними верствами населення. <i>Результати навчання:</i> здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до соціально-психологічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами; здатність до надання психологічної допомоги особистості, що опинилася в складних життєвих обставинах та в ситуації невизначеності. <i>Компетентності:</i> аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
Психологія девіантної поведінки	Практична психологія	5	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> розкрити актуальність психології девіантної поведінки як галузі психології, визначити проблематику цього особливого напрямку в психологічній науці, охарактеризувати основні поняття і підходи до вивчення соціальних відхилень у поведінці різновікових індивідів, надати типологію і моделі девіантної поведінки, представити методи діагностики і корекції відхиляючої поведінки

				підлітків. <i>Завдання курсу:</i> основні поняття і категорії розвитку і прояв різноманітних форм девіантної поведінки; знати основні підходи до обґрунтування причин девіантної поведінки; типологію соціально-дезадаптованої та відхиляючої поведінки підлітків; визначення різноманітних форм девіантної поведінки в їх розвитку і проявах; оволодіти методиками корекції та профілактики девіантної поведінки; програмами роботи психолога з девіантними підлітками, з метою корекції девіацій і поліпшення адаптації до соціального оточення. <i>Змістові модулі:</i> 1. Психологія девіантної поведінки як галузь психології.2. Типологія соціально дезадаптованої поведінки. <i>Результати навчання:</i> здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. <i>Компетентності:</i> аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Спецпрактикум з психологічної експертизи	Практична психологія	3	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> ознайомити студентів зі специфікою психологічної експертизи в межах запитів з різних соціальних структур. <i>Завдання курсу:</i> дати студентам теоретичні знання та практичні вміння щодо проведення психологічної експертизи за запитом. Розглянути етапи та послідовність проведення експертизи, визначити критерії оцінювання щодо експертного висновку, зазначити умови необхідності проведення експертизи, ознайомити зі схемою організаційного проекту та визначенням предмету експертизи. <i>Змістові модулі:</i> 1. Загальні засади проведення процедури психологічної експертизи. 2. Права і обов'язки учасників психологічної експертизи. 3. Вимоги до оформлення звітної експертної документації. <i>Результати навчання:</i> аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги; ефективно використовувати навички рефлексії та саморегуляції в різних професійних та життєвих обставинах. <i>Компетентності:</i> здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології; здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси.
Юридична психологія	Практична психологія	5-6	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> ознайомлення з сучасними дослідженнями юридичної психології, щодо соціально-психологічного стану і динаміки державно-правових явищ, оволодіння теоретичними і

практичними основами і методами юридичної психології для рішення практичних задач в галузі суспільних відносин, що регулюються правом; формування цілісного уявлення про особистість в сфері правоохоронної діяльності, кримінальної психології, психології попереднього розслідування, психології тероризму, пенітенціарної психології, приставляння психологічних особливостей відбору та підготовки юристів, етичних норм, професіограм і психограмм фахівців з юридичних професій.

Завдання курсу: вивчення історії становлення і розвитку юридичної психології; ознайомлення зі структурними елементами предмета цієї науки: особливостями особистості юриста, його діяльності, особливостями прояву різних психічних процесів, станів і властивостей людини залежно від ситуації, специфікою правомірної і протиправної поведінки, соціалізацією особистості, психологічними аспектами проблеми покарання та виправлення злочинця; вивчення методологічних і теоретичних основ, методик та методів теоретичних і практичних досліджень юридичної психології; аналіз практичних рекомендацій і методик юридичної психології розроблених для юристів, особливості використання загальнопсихологічних методів; засвоєння теоретичних понять і положень про психічні явища, правової, кримінальної, слідчої, судової та виправної психології; розвиток у студентів-психологів професійної компетентності в роботі з людьми, розуміння мотивів злочинної поведінки, розвиток вміння адекватно оцінювати людей та використовувати набуті в процесі навчання знання в своїй практичній діяльності; розвиток дискусивних здібностей під час практичних та семінарських занять; формування розуміння студентами перспективних напрямків розвитку юридичної психології в Україні.

Змістові модулі:

1. Вступ до юридичної психології.
2. Особистість і юридична діяльність.

					3. Особлива частина судова психологія. 4. Пенітенціарна психологія . <i>Результати навчання:</i> здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ; здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. <i>Компетентності:</i> пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
Основи пенітенціарної психології	Практична психологія	5-6	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> поглиблення і вдосконалення психологічних знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти, необхідних при здійсненні діяльності по забезпеченню виконання покарання, виправлення засуджених і попередження вчинення ними злочинів. Надання допомоги працівникам пенітенціарної системи для вдосконалення ефективності виконання заходів спрямованих на ресоціалізацію засуджених.

Завдання курсу: формування уявлень про психологічні основи підвищення ефективності службової діяльності працівників установ з виконання покарання; формування знань про психологію засуджених, про соціально-психологічні явища серед засуджених; вдосконалення навичок використання психологічних методів вивчення особистості та груп засуджених; вирішення конфліктних ситуацій, що виникають у процесі здійснення службової діяльності та серед осуджених; розвиток умінь по використанню психологічних методів впливу на засуджених.

Змістові модулі:

1. Психологічні особливості засуджених.
2. Особливості роботи в пенітенціарній системі.

Результати навчання: здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ; здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Компетентності: розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога; демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати

					гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
Риторика в професійній діяльності психолога	Практична психологія	5	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> підвищення рівня комунікативної та мовленнєвої компетенції психолога; розвиток професійних знань в галузі науки та мистецтва риторики; створення умов для опанування майбутніми фахівцями-психологами навичок ефективного та дієвого професійного спілкування й професійної взаємодії з окремим соціальним суб'єктом, соціальними групами, спільнотами і суспільством в цілому. <i>Завдання курсу:</i> формування спеціальних знань, необхідних для створення навичок в практичній діяльності психолога; формування спеціальних вмінь, що забезпечують реалізацію науково-дослідницької та професійно-практичної діяльності психолога. <i>Змістові модулі:</i> 1. Загально-теоретичні основи риторики 2. Риторика в професійній діяльності психолога 3. Індивідуально-дослідні завдання з риторики <i>Результати навчання:</i> розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. <i>Компетентності:</i> здатність здійснювати комунікаційну діяльність, застосовувати навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність бути критичним і самокритичним; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення,

					навчання та саморозвитку.
Основи мовленнєвої компетентності психолога	Практична психологія	5	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> створення комплексу знань, вмінь і навичок, що забезпечують можливість сприймати, розуміти та породжувати тексти, які містять інформацію професійного спрямування. <i>Завдання курсу:</i> формування вміння в процесі професійної взаємодії переводити власне розуміння, почуття й переживання в понятійні для клієнта й аудиторії форми, які виражаються в словах, артикулюються, транслюються через мовлення; підвищення рівня володіння мовленнєвими засобами; розвиток мовленнєвої компетентності майбутнього фахівця-психолога; опанування студентами культурою мовлення як складової психологічної культури особистості психолога, яка передбачає вміння використовувати різноманітні засоби й методи впливу на клієнта / аудиторію, вести діалог, утримувати орієнтацію на партнера як рівноправного суб'єкта спілкування, досягати взаєморозуміння. <i>Змістові модулі:</i> 1. Мовлення як соціокультурний феномен. 2. Складові мовленнєвої культури фахівця. 3. Технології опанування професійного мовлення. <i>Результати навчання:</i> розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

					<i>Компетентності:</i> здатність здійснювати комунікаційну діяльність, застосовувати навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність бути критичним і самокритичним; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Спецпрактикум з вікової та педагогічної психології	Практична психологія	7-8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> надати знання з практичних основ застосування стратегій, методів та методик за різними векторами досліджень у віковій та педагогічній психології, а саме готовність до навчання в школі, психологічний супровід дитини у системі інклюзивної освіти, особливості роботи з педагогічним колективом; допомогти орієнтуватися у новітніх теоріях вчених-психологів; продовжити розвиток психологічних знань, отриманих студентами в курсах загальної, вікової, педагогічної, соціальної психології та психології особистості. <i>Завдання курсу:</i> формувати спеціальні знання та навичок з оволодіння методологічними, теоретичними і конкретно-методичними принципами роботи психолога з дитиною з особливими освітніми потребами, з дитиною, що не готова до шкільного навчання, з педагогами та батьками в умовах роботи психолога у загальноосвітньому закладі; дати уявлення про сучасні напрями розвитку вікової та педагогічної психології; вчити використовувати практичні методи дослідження вікових особливостей розвитку особистості на різних вікових етапах; ознайомити з практичними методами дослідження у роботі з педагогічним та батьківським колективами <i>Змістові модулі:</i> 1. Психологічна готовність до навчання у школі. 2. Особливості психологічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. 3. Особливості роботи психолога у педагогічному колективі 4. Практичні та діагностичні методи роботи психолога з

					різними віковими категоріями <i>Результати навчання:</i> складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога; опанувати технології супроводу учасників освітнього процесу в умовах інклюзії. <i>Компетентності:</i> здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність до психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах інклюзії; здатність до соціально-психологічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами; здатність дотримуватися норм професійної етики.
Геронтопсихологія	Практична психологія	7-8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> навчитися визначати актуальні психологічні проблеми осіб пізнього віку, робити висновок у межах своєї компетенції в тісній взаємодії з усіма спеціалістами, які працюють у сфері психічного здоров'я, засвоїти основні напрями надання соціальними працівниками соціально-психологічної допомоги людям похилого віку та методи професійної психотерапевтичної роботи з цією категорією осіб. <i>Завдання курсу:</i> оволодіти такими базовими поняттями «Геронтопсихології», як геронтогенез, ейджизм, геронтофобія; сформулювати в студентів позитивне ставлення до осіб похилого віку. <i>Змістові модулі:</i> 1. Старість, соціальні біологічні та психологічні особливості людей похилого (старечого) віку. 2. Особливості пізнавальної сфери людей похилого віку 3. Соціально-психологічна підготовка людини до такого вікового періоду, як старість, і неодмінних змін, пов'язаних з її настанням <i>Результати навчання:</i> розуміти закономірності та особливості

					розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. <i>Компетентності:</i> здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси.
Психологія праці та інженерна психологія	Практична психологія	8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> ознайомлення з сучасними дослідженнями психології праці та інженерної психології, щодо основних – класичних і сучасних – проблем у трудовій сфері, оволодіння теоретичними, практичними основами і методами психології праці та інженерної психології для розв'язання практичних проблем виробництва, профосвіти, соціально-професійного самовизначення молоді, задач, що виникають в практиці психологічного обслуговування праці і працівника. <i>Завдання курсу:</i> засвоїти основні теоретико-методологічні і прикладні засади психології праці та інженерної психології; ознайомитись з сучасним станом психологічних досліджень в галузі психології праці та інженерної психології, щодо різноманітних явищ у трудовій; розуміти закономірності і механізми психічної діяльності людей у трудовій сфері; оволодіти методами діагностики психологічних факторів, які впливають на трудовий процес в цілому; знати особливості психологічного забезпечення професійної діяльності. <i>Змістові модулі:</i> 1. Оглядова характеристика психології праці та інженерної

					психології. 2. Психологічне забезпечення професійної діяльності. 3. Психологічні аспекти менеджменту. <i>Результати навчання:</i> виявляти зацікавленість та обізнаність в різних сферах людського знання, практики та життєдіяльності; демонструвати широкий світогляд; ефективно використовувати навички рефлексії та саморегуляції в різних професійних та життєвих обставинах; відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості. <i>Компетентності:</i> здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
Психологічна служба в системі освіти	Практична психологія	8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> ознайомити студентів з призначенням психологічної служби в системі освіти, розкрити умови психологічного забезпечення навчально-виховного процесу та здійснення психологічного супроводу розвитку та життєдіяльності учнів протягом навчання в школі; сприяти особистісному зростанню та професійному становленню майбутніх практичних психологів. <i>Завдання курсу:</i> сприяння набуттю майбутніми практичними психологами теоретичних знань з питань призначення та основних функцій психологічної служби, а також шляхів її розбудови в сучасних умовах; особливостей організації психологічної служби в освітніх закладах; основних принципів та видів діяльності практичних психологів. Сприяння формуванню у майбутніх практичних психологів професійних навичок та умінь роботи з документально-методичними

матеріалами; навичок та умінь розробки плануючої документації; навичок та умінь розробки, підготовки та проведення психологічних просвітницьких та профілактичних заходів; сприяння вихованню у майбутніх практичних психологів професійної компетентності.

Змістові модулі:

1. Завдання, структура, функції психологічної служби в системі освіти України.
2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять.

Результати навчання: пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; опанувати технології супроводу учасників освітнього процесу в умовах інклюзії.

Компетентності: здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах інклюзії; здатність до соціально-психологічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Основи психотерапії та психокорекції	Практична психологія	7-8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу</i> розширити знання студентів про основні сучасні психотерапевтичні школи та ознайомити з практичними методами та вправами. <i>Завдання курсу:</i> є підготовка в теоретичному та практичному плані до вивчення основ психотерапії, які являють собою введення до фундаментальних основ психотерапії. Ознайомлення з основними терапевтичними методами та школами (психоаналітичною, когнітивною, поведінковою, гуманістичною та ін.) <i>Змістові модулі:</i> 1. Теоретичні та методичні аспекти основ психотерапії та психокорекції. 2. Концепції та методи психотерапії. 3. Напрямки та види психокорекції. 4. Застосування психотерапії та психокорекції. <i>Результати навчання:</i> пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника; вживати ефективні заходи щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії. <i>Компетентності:</i> здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та

					підсилювати власні індивідуальні ресурси; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Корекційні техніки та технології в психокорекційних практиках	Практична психологія	7-8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> надати для засвоєння майбутнім фахівцям-психологам необхідні знання, що дають змогу працювати з різними запитамі клієнтів, використовуючи необхідні психокорекційні техніки та технології. <i>Завдання курсу:</i> ознайомлення з категоріально-понятійним апаратом дисципліни, принципами та особливостями психокорекційної роботи, визначення специфіки індивідуальної та групової форм психокорекційної роботи; аналіз основних напрямків в психокорекційній роботі; розвиток навичок необхідних для складання психокорекційних програм та їх практичного використання. <i>Змістові модулі:</i> 1. Теоретичні та практичні аспекти психокорекційної роботи. 2. Види та форми психологічної корекції. 3. Загальна характеристика технік та технологій психологічної корекції. <i>Результати навчання:</i> пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника; вживати ефективні заходи щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії. <i>Компетентності:</i> здатність організовувати та надавати

					психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту; здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
Політична психологія	Практична психологія	8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> ознайомлення з сучасними дослідженнями політичної психології, щодо явищ суспільної й індивідуальної психіки, сполучених з політикою в усіх її проявах, оволодіння найважливішими теоретичними, методологічними та прикладними аспектами політичної психології, яка діагностує й вирішує проблеми політичного життя. <i>Завдання курсу:</i> формування спеціальних знань та навичок з оволодіння методологічними, теоретичними і конкретно – методичними принципами політичної психології і розуміння її актуальних завдань на сучасному етапі розвитку; засвоїти основні теоретико-методологічні та прикладні засади політичної психології; ознайомитись з сучасними дослідженнями політичної психології, щодо суспільної й індивідуальної психіки, сполучених з політикою в усіх її проявах, вміти аналізувати їх урахуванням досягнутого рівня психології і політології; зрозуміти закономірність і механізми психічної діяльності людей у суспільно-політичній сфері; оволодіти методами діагностики психологічних факторів, які впливають на політичні процеси; знати особливості прикладної політичної психології. <i>Змістові модулі:</i> 1. Політична психологія як наука 2. Суб'єктивні чинники та суб'єкти політики 3. Прикладна політична психологія <i>Результати навчання:</i> зрозуміти і визначити закономірності та особливості поведінкового підходу як методологічної платформи

				політичної психології – міждисциплінарної науки на перекритті політології та соціальної психології; визначити основні теоретичні поняття та методологічні засади політичної психології; розуміти політичну психологію внутрішньої політики – політичну психологію зовнішньої політики; аналізувати та пояснювати основні принципи; головні проблеми та методи політичної психології; аналізувати та пояснювати психологію окремої політичної особистості: феномен лідерства; класифікацію лідерства, психологічну характеристику політичного лідерства; пояснювати психологію малих груп у політиці; психологію великих груп у політиці; аналізувати масову психологію та психологію масових настроїв у політиці; розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування прикладної політичної психології; здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. з. використанням інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення професійних завдань з прикладної політичної психології. <i>Компетентності:</i> здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з курсу політичної психології; здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом політичної психології; здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії становлення закономірностей розвитку області прикладної політичної психології, її місця у загальній системі знань про природу явищ політичної психологічної складової суспільства у розвитку природи політичних технік і технологій на матеріалі психологічних механізмів функціонування політичної реклами; механізму впливу політичної реклами на електоральну поведінку; здатність визначити жанри політичної реклами; іменджмейкінгу; етапи будови політичного іміджу; поняття про PR (паблік рілейшнз) ; політичні технології PIS; поняття про стратегічний консалтинг; основні тенденції політичного маркетингу й організації виборничних компаній в Україні; здатність генерувати нові

					ідеї (креативність) для розв'язання завдань професійної діяльності та реалізовувати їх у розробці психологічного портрету політичних лідерів різних епох; відпрацюванні психологічних складових політичних технологій супроводу створення політичних партій, політичних течій, політичних компаній.
Психотехніки в політичній діяльності	Практична психологія	8	Кафедра практичної психології	РПНД КНМЗНД	<i>Мета вивчення курсу:</i> усебічне поглиблення знань і оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками в сфері використання психотехнік в політичній діяльності та в динаміці психологічних процесів взаємодії з метою вирішення завдань психологічного конструювання ефективних технік та технологій в політичній діяльності; вміння формувати та використовувати спеціальні психотехнік в політичній діяльності. <i>Завдання курсу:</i> ознайомити студентів з основними психотехніками в політичній діяльності; розглянути види психотехнік, їх особливості та елементи; навчити студентів розпізнавати та використовувати психологічні техніки. <i>Змістові модулі:</i> 1. Теоретико-методологічні основи . 2. Психологічні технології у політичній діяльності. <i>Результати навчання:</i> розуміти і визначити закономірності та особливості поведінкового підходу як методологічної платформи політичної психології – міждисциплінарної науки на перекритті політології та соціальної психології; визначити основні теоретичні поняття та методологічні засади політичної психології; розуміти політичну психологію внутрішньої політики – політичну психологію зовнішньої політики; аналізувати та пояснювати основні принципи; головні проблеми та методи політичної психології; аналізувати та пояснювати психологію окремої політичної особистості: феномен лідерства; класифікацію лідерства, психологічну характеристику політичного лідерства; пояснювати психологію малих груп у політиці;

				психологію великих груп у політиці; аналізувати масову психологію та психологію масових настроїв у політиці; розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування прикладної політичної психології; здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. з. використанням інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення професійних завдань з прикладної політичної психології. <i>Компетентності:</i> здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з курсу політичної психології; здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом політичної психології; здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії становлення закономірностей розвитку області прикладної політичної психології, її місця у загальній системі знань про природу явищ політичної психологічної складової суспільства у розвитку природи політичних технік і технологій на матеріалі психологічних механізмів функціонування політичної реклами; механізму впливу політичної реклами на електоральну поведінку; здатність визначити жанри політичної реклами; іменджмейкінгу; етапи будови політичного іміджу; поняття про PR (паблік рілейшнз) ; політичні технології PIS; поняття про стратегічний консалтинг; основні тенденції політичного маркетингу й організації виборничних компаній в Україні; здатність генерувати нові ідеї (креативність) для розв'язання завдань професійної діяльності та реалізовувати їх у розробці психологічного портрету політичних лідерів різних епох; відпрацюванні психологічних складових політичних технологій супроводу створення політичних партій, політичних течій, політичних компаній.